

פרוטוקול מס' 83/ב

מישיבת ועדת הכספים, שנתייטה ביום ג'
יד' באלול תשי"ג 25.8.53, בטעה 8.30

נוכחים:

- י. גורי - היו"ר
- א. ציזלינג
- ק. לוז
- ח. אריאב
- ש. דיין
- י. בדר
- ט. קלסר
- א. הרצפלד
- י. מפרת
- א. סטופ

מר זמנים:

- סר ארצוב - נציג מס-ההכנסה
- סר ברוט - מסרד האוצר
- גב' פאוסט - מסרד הארנונה

סדר-היום:

- א. סדר עבודת הוועדה
- ב. שונות.

=====

ר.ט.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

(א) סדר עבודת הוועדה

א. ציזלינג:

אני מציע שהוועדה תודיע לנשיאות, כי איננו מתנגדים שמחר לפני הצהרים תשב מליאת הכנסת, עד שיגמרו את החומר. אם יהיה צורך, תשב ועדת הכספים ביום חמישי בבקר, אולם אינני חושב שיש צורך לעכב את כל חברי-הכנסת.

י. בדר:

אני מציע להפסיק את ישיבות הוועדה, עד שנוכל להמשיך בדיון על חוק לתיקון סתעב, גורסת הפסד רב לפדינה, ויש פקודת מס-ההכנסה. העובדה שהחוק הכרח לסיים את הדיון בו במהרה.

מ. סלמר:

בשאר סכום מסוייט בתקציב הרגיל, יעלינו להחליט על חלוקתו; האם נעשה זאת לפני הפגרה?

היו"ר י. גורי:

אני אחראי לעבודתה של ועדת הכספים בלבד, ולא לסדר-עבודתה של מליאת הכנסת. כן אינני מקבל את ההצעה להפסיק את ישיבות הוועדה עד לדיון בחוק לתיקון פקודת מס-ההכנסה. ישנם נושאים נוספים על סדר-יומה של הוועדה, שעלינו לסייםם. כן ישארו כמה דברים שלא נוכל לסיים עד הפגרה. אני חייב להגיד לחברי הוועדה את הנושאים העומדים על סדר-יומה, אינני רשאי לגנוז דבר. הכנסת העבירה אלינו את שני הסעיפים הנאים: הלנת שכר של עובדי המדינה, ושוויון במסים במסך המדינה. אינני אופר שעלינו לסיים את הדיון בנושאים אלה לפני הפגרה, אולם הם נמצאים בסדר היום של הוועדה. ישנם כמה נושאים בסעיף "לונות" שעלינו לסייםם עוד לפני הפגרה. על שר האוצר להשיב על שאלות ושאלות חברי-הוועדה, ועלינו לסיים את הדיון בחוק לתיקון פקודת מס-ההכנסה.

(ב) הוצאות גמ"ל והענקות לחברי-הכנסת

היו"ר י. גורי:

לפני מכתבו של יו"ר הכנסת, הסבס לאשר סתוך הרזרבה הכללית של האוצר סך 50 אלף ל"י למיסוי הוצאות האג"ל והענקות לחברי-הכנסת, בהתאם להחלטת ועדת הכנסת. אני העירותי בזמן הדיון הקודם, כי לפי דעתי יש לאשר רק שלושים וכמה אלפי ל"י, היות נספד של בערך 30 מחברי-הכנסת הודיעו שאינם מקבלים את הפרס הזה של 54 ל"י לחדש. העירו לי שלא יהיה חוקי אם ינהגו כך, ואסרו שאינני יכול להביא הצעה כגון זו. בירתתי את הדבר ונודע לי, כי החברים האלה, כל עוד יסרבו לקבל את התשלומים האלה, אין להכריחם לכך, אולם אינני יכול להציע הפחתת הסכום הכללי. אם הם לא יקבלו את התשלומים, תסאר רזרבה, ואח"כ ידונו מה לעשות בה.

אני מציע לוועדה לאשר את הסכום של

50 אלף ל"י.

י. בדר:

ברצוני לציין, כי החברים האלה הסרבים לקבל את הפרס של 54 ל"י לחדש, פוגעים בחוק. כטובן ספגיעתם זו לא תגרור כל עונש וכל סנקציה, אבל זוהי פגיעה בזמן הדיון על מסכורת השופטים שמענו כי התוספות, לנפילות לטל, בכללות בשכר, כלומר שכר כולל את כל התוספות, וכן המצב גם לגבי חברי-הכנסת. כל התוספות בכללות בשכר - וחברי-הכנסת חייבים לקבל את הסכום. לא אסתמס בכל המלים שהסתמסו נגד החברים הסרבים לקבל את הפרסים, אבל אני קובע עובדה, וזוהי פגיעה בחוק.

ועדת הכספים
25.8.53

ד.ש.

א. ציזלינג:

ענין זה בדרך כלל אינו שייך לוועדת הכספים, אלא לוועדת הכנסת; אנו צריכים לאשר את הסכום - וזהו כל תפקידנו בענין זה. אבל מכיון שכבר הועלה נושא זה, אני רוצה לקבוע, כי אלה התקדושים עכשיו בענין תוספת היוקר בשפע של מוסר, אלה היו שהתנגדו לעמדתנו, שלא יהיה חלק של שכר פטור מס-הכנסה, שלא יהיה מעמד של חברי הכנסת מופלה לטובה ע"פ עצמו בכל שהוא כלפי שאר עובדי המדינה. וכל הפרשה הדמונסטרטיבית הנוכחית, יש לה "ריח" מיוחד במינו. אילו ישנתי בוועדת הכנסת הייתי מחווה את דעתי בקשר לשאלה החוקית - אני לכמעצמי בסוף כי אין כל הבדל בין חלק זה של השכר לבין כל חלק אחרו שלו. על כל פנים אין ראויים חברי-כנסת לעשות דין לעצמם.

מכיון ששאלה זו נחעדרה, אני מחדש את הצעותינו שהצענו בעבר: שכרם של חברי-הכנסת צמוד וזהה לשכרם של עובדי המדינה, בדרגתם של עובדים במעלה ראשונה. אין זכויות נפרדות בענין מס-ההכנסה לחברי-הכנסת.

ו. דיין:

את השאלה החוקית שבענין זה יברר לנו איש בחוק. אבל אנו מבינים שאין זו מסכורת, אלא תוספת, ואיננו רואים כל צורך לקבלה. אני עושה זאת בלב נקי ובמצפון שקט, ואני דוחה בכל תוקף את הדברים שנאמרו ע"י חבר הכנסת ציזלינג, בקשר לדמונסטרציות וכד'.

ד"ר סיטרונ:

ברצוני לענות על טענתו של חבר הכנסת בדר, כי בסירוב לקבלת התוספות, יש משום הפרת החוק. החוק קובע כי לחברי-כנסת ישלמו מאוצר המדינה מסכורות, הענקות, בהתאם להוראות החוק. סעיף 2 של החוק קובע את גובה המסכורת, סעיף 3 - את גובה תוספת המסכורה. סעיף 4 קובע הענקה במקום תשלומים לקופת הגטולין. סעיף 5 קובע את האש"ל. סעיף 6 הוא סעיף סכני, וסעיף 7 אומר: "על כל חבר-כנסת לקבל את המסכורת התוספות והענקות שהוא זכאי להן, לפי הסעיפים 2, 3 ו-4". כלומר, החוק מבחין בין התשלומים לפי הסעיפים 2, 3 ו-4 לבין סעיף 5, המדבר על תשלומים כאש"ל, ואשר סעיף 7 אינו חל עליו. אין חובה על חברי-הכנסת לקבל את התשלומים האלה.

היו"ר י. גורדי:

השאלה החוקית התבררה. אשר לחברי-הכנסת המסורבים לקבל את התוספות, ואשר ימשיכו לטוב, הרי הכסף ייכנס לרזרבה, ואח"כ יהיה דיון מה לעשות בו.

אשר הסכום של 50 אלף ל"י להוצאות
אש"ל והענקות לחברי-הכנסת

(ג) תשלום הוצאות לקצין הכנסת

היו"ר י. גורדי:

לפני מכתב בחתימת מזכיר הכנסת, בקשר לתשלום הוצאות לקצין הכנסת, טר בלקינד, גם בשנת הכספים 1953/54, בסכום של 27 ל"י לחדש, משוחררות מס-הכנסה כזכור איסרה הוועדה תשלום הוצאות הנ"ל עד חודש סוף 1953. מכיון שטר בלקינד המשיך לעבוד גם בחלק משנת הכספים הנוכחית, יש צורך לאשר את התשלום הנ"ל עד יום גמר עבודתו. אני חושב שלא תהיה לכך כל התנגדות.

אשר הסכום של 27 ל"י לחדש, משוחררות
מס-הכנסה, לתשלום הוצאות לקצין הכנסת,
טר בלקינד

א. ציזלינג:

אני מודיע, כי גם במקרה זה, עשיית, אני מתנגד לכל שחרור מס-הכנסה.

ועדת הכספים
25.8.53

ר.ט.

ד) אישור מתן ערבות לחקלאים

היו"ר י. גורני:

במכתבו של שר האוצר לוועדה נאמר, כי כדי שנה נותן הבנק הלאומי הלוואות לחקלאים לטפון חלקי של גידולי פל ה. לקראת עונת הפלחה תסיג, הסכים הבנק הלאומי ובנקים אחרים לתת הלוואות בחוקף ובקיץ תסיג, אשראי בסך כולל עד 6 מיליון ל"י, בתנאים שמינית ישראל תהיה עריבה לפרעון ההלוואות הנ"ל. במקרה לחיית זמן הפרעון כתוצאה מסלחמה או מאורעות, נדרשת ערבות של 100% ובמקרים אחרים ב-50%. הריבית היא בוגבה של 6,5%. תוקף הערבות יהיה עד 15 בפברואר 1955.

שר האוצר מבקש את אישור ועדת הכספים לערבות הנ"ל.

א. ציזלינג:

אני נגד אישור בקשתו של שר האוצר, אני דורש פעם אחת ולתמיד לסיים קץ לכך, שהחלואות כלפי הבנקים היא בנחיצת בן חורג, שהסדינה חייבת לתת לו שבויות. יש לשר האוצר דרך אחרת, כיצד להכריח את הבנקים לתת הלוואות לחקלאים, לאו דוקא דרך הערבויות, ואני סתנגד לכך בכל תוקף. לשם אינפורמציה, הייתי רוצה שנקבל דו"ח מהבנק הלאומי ומבנק הפועלים, מהו הסכום שהם איבוד במסך כל שנות פעולת כל אחד מהם סתוך הלוואות לחקלאים ומהו הסכום שהם איבוד סתוך הלוואות לחובנים אחרים, ואז יתברר באמת באיזו מידה צריך לתבוע ערבויות כאלה.

אד נרם

אני מציע שהערבויות תדרסנה מהלוואות שניתנות לסטחים בעלי אופי של פיתוח או של ציטוי, שיש בו טפון סיכון מסויים, אולם הסדינה פעוביית בו.

י. אפרתי:

אני הייתי מאד טרוצה, לולא סיבכו את ענין ההלוואות בכל סיני ענינים אחרים. יסנה ועדת אשראי, שצריכה לברר את הדברים עם הבנקים ולסכם את הבידויים עליכם לדעת כי כל אי-החלטה כיום סונעת לקבל את ההלוואה, ואני מבקש לאשר את מתן הערבות.

היו"ר י. גורני:

סכיון שחבר-הכנסת ציזלינג סתנגד לסתן הערבות, בקשתי לברר אם אנו עדיין נמצאים בתחום עשרת האחוזים.

אשר לשאלתו של קלטר, בקשר לחלוקת הסכום שהתקציב הרגיל, הרי בעסה זאת עוד לפני הפברה.

א. ציזלינג:

ברצוני להודיע, כי סכיון סמטעמים ידועים איננו יכולים להכנס עתה לדיון בחוק לתיקון תוקתר על 24 שעות להנחת החוק על שולחן פקודת ס-ההכנסה, סיעתנו לא הכנסת, אם תבוא דרישה כזאת.

היו"ר י. גורני:

אינני אחראי לסדר עבודתה של מליאת הכנסת, אולם חושבני שלא תבוא דרישה של ווייתור על 24 שעות.

ה) הדיון בדרישות עובדי משרד מבקר המדינה

היו"ר י. גורני:

קבלנו 2 תזכירים פעובדי משרד מבקר המדינה. הייתה לי בענין זה גם שיחה עם מבקר המדינה

ועדת הכספים
25.8.53

ר.ט.

עצמו. במסדרו עובדים 270 איש, מהם כ-150 עובדי חוץ, הנוטעים גם בתפקידים אחרים של בוחנים ובמקרים. לפי טענותיהם הרי הם מופלים לרעה בהשוואה לעובדי מדינה אחרים, מסדרים מס-ההכנסה וכד', אשר מקבלים תוספות לכסות את ההוצאות המיוחדות שלהם.

הם טוענים גם, - ואני חושב שיש סדרה רבה של אמת בזה - כי יותר מעובדי מסדרים אחרים, עובדים באופן מתמיד קורטי להשתלמות בשטחים יוניים.

הטענה הנוספת היא, שאין אף אחד מבין עובדי מסדרם מבקר המדינה שיהיה לו עבודה נוספת. לחלק ניכר מעובדי מדינה עבודה נוספת, אולם לא כן לעובדי מבקר המדינה.

הם תובעים שתינתן תוספת ל-150 עובדים, המסתכמת ב-3,000 ל"י לחדש, וזה בערך 20 אלף ל"י לחדש. הם אמרו, כי בתחום התקציב המוקדש למשפורת, יימצא פתרון גם לבעיה זו. יש דוֹרְבָה בסעיף זה, והם רוצים להשתמש בה למטרה זו. מבקר המדינה, לפני נסיעתו לחו"ל בקט מאד שאני אמליץ בפני הוועדה על תביעה זו. הנסחתי כי אברר את העניין, והבקר גם קבלתי מסלחת מטעם העובדים. סמענו את במוקיהם, ואני רוצה רק לומר לחברי הוועדה, כי טענותיהם ובמוקיהם הם כבדי מסקל.

מ. קלמר:
אינני מתנגד לאיסור הסכום, אבל אינני יכול לקבל בנימוק, את הטינה שאין עובדי מבקר המדינה בעבודה נוספת. אני לוקח בחשבון את הנימוק של הצורך בהשתלמות וכד', ומציע לאשר את התביעה.

א. ציזלינג:
דעתי נוטה לחיוב. אולם למען קביעה סופית, אני מבקש רשימה מפורטת, אילו תוספות דורשים, אילו דרגות ופרטים נוספים.

האם אין מן הדין, כי בטרם נחליט בטעם נציגי שני סוסלות: באי-כוח איגוד עובדי המדינה ואת נציגי המנגנון? בכדי שלא יהיה עיכוב בהחלטה, אני מציע שניתן ייפוי כוח לוועדה מצומצמת לקבל את האינפורמציה הזאת ולהחליט בסם הוועדה.

י. אפרתי:
אינני רואה פגם בתביעתם של עובדי מסדר מבקר המדינה, אבל נראה לי שפה יש תקדים מסויים. ואני שואל: מאין יקחו את הכסף? הש לשמוע את דעתו של סר האוצר, כי תוספת מסכורת לאחד המסדרים מספיע על יתר המקומות. אני מציע לבדוק את הדבר.

ח. אריאב:
אני מקבל את הצעתו של חבר-הכנסת ציזלינג בדבר סתן יפוי כוח לוועדה מצומצמת. אני מסכים לשמוע את נציגי המנגנון ונציגי איגוד עובדי המדינה, אבל בסום פנים לא את נציגי האוצר.

ס. לוז:
בהחדסטיס לבדוק תחילה אם באמת ישנה דוֹרְבָה. אולם אפילו אם יש הסנה רזרבה, אנחנו איננו קובעים זאת לסנה אחת בלבד, ולכן העובדה שישנה הסנה במקרה רזרבה, אינה כל כך חשובה. זוהי תוספת למסכורת, בלי כל קשר עם רזרבה. אני מציע לנסק את ההחלטה בסעות עבודה נוספות, כי לא מתקבל על הדעת שסספר עובדים כה רב מתוך מסדר מסויים יהיה זכאי לגסול תפקיד.

ר.ט.

ד. דייון:

אני נוטה לשלול את התביעה הזאת, היות
ומני חוטט מן המסך לתביעה זו. דבר
זה יטמט תפקיד ובטוחני שאנו נסמך תביעות נוספות גם מסטרדיים אחרים.
אסור לנו לפתוח פתח לתביעות אלו.

היור"ר י. גורני:

ברור שאנו עוסקים בנושא שיש לו טעמים
לכאן ולכאן, ואינני שולל את מסקל
הטענות נגד. אני מציע לקבל את התביעה בשלושה פייגים: א) פגישה עם
נציב המגבון ונציגי איגוד עובדי המדינה; ב) בירור העובדות בקטר
לסטרדיים אחרים; ג) בירור המצב התקציבי. אני מציע שתהיה ועדת מסנה
שתברר את כל הדברים האלה ותביא אותם לישיבת ועדת הכספים.

אני מערוך עתה הצבעה עקרונית בשאלה זו.

ה צב ע ה

הוחלט לקבל את ההצעה באופן עקרוני.

היור"ר י. גורני:

ועדת מסנה בהרכב: חברי-הכנסת לוז, ציזלינג,
סטופ, קלטר וגורני. ועדה זו תברר את
הבעיות הקשורות בתביעתם של עובדי מסרד סבקר המדינה, ולאחר שאת ייערך
מסאל בין חברי הוועדה, אם הם מאשרים את התביעה ואם לאו.

אשר לסתן הערכות, קבלתי ידיעה מן האוצר,
והוברר גם לפי הפרוטוקולים של הוועדה, כי אנו נמצאים עדיין בתחום
עטרת האחוזים, ולכן אין צורך דוקא בהחלטה חיובית פה אחד.

הערכות אוסרה

ו) תשלום לבעל מזנון הכנסת

היור"ר י. גורני:

בתקסתי ע"י יור"ר הכנסת להביא לאיסור
ועדת הכספים תשלום סכום של 5420 ל"י,
המהווה פיצוי בעד הפסדים לבעל מזנון הכנסת, מר גנבר, לתקופה של
7 חדשים, לפי הפירוט המצורף. יור"ר הכנסת מינה ועדה מיוחדת בהרכב
חברי-הכנסת ספר וסטופ לבעיות הכספיות בתקופה הנ"ל, והוועדה מסליצה
על תשלום הסכום הנקוב לעיל. מסכום זה ניתן סכום של 4500 ל"י בתורת
הלוואה, לפי החלטת הנשיאות וועדת סדרי הבית. (קורא את הפירוט).

ישנו לפני גם פרוטוקול מישיבת ועדת המזנון.
(קורא.)

אני מבקש את חברי-הכנסת דטופ, יור"ר ועדת
המזנון, למסור לנו פרטים על בעיה זו.

א. סטופ:

יחד עם הנשיאות הכנסת סיפלנו בכעיה הטורבלת
של המזנון, והגענו למסקנה, גם לאחר שראינו
את תוצאות בדיקתו של סבקר המדינה, כי אין לנהל כאן מזנון ללא הפסדים.
מצאנו כי הכנסת הפסידה סכום של 1500 ל"י לאחר כחור דפציט של המזנון.
הכנסת נתנה לעלי המזנון הלוואה בסכום של 4500 ל"י, לאחר הסיפורים
שנעשו במזנון, במטרה לעשות אח"כ את החשבון כטה היה ההפסד.

כתחילה היה קיים חוזה בין בעלי המזנון
לבין הכנסת, אולם אח"כ היה קיים רק הסכם.

לאחר הסיפורים במזנון, הגענו לידי מסקנה כי לא יתכן שהכנסת תפסיד במסך כל חדש 1500 ל"י ונעטתה טוב ריאורגניזציה במזנון. לאחר זאת הגענו רק להפסד של 400 ל"י לחדש.

אנו עוסדים עכשיו לחתום חוזה עם בעלים חדשים, וקרוב לודאי שזה יהיה תנאי: בלי סובסידיות. על כל פנים, ישנו כעת דפציט של 400 ל"י לחדש במסך 3 חדשים.

אני מבקש מחברי הוועדה לא לסכן את העניין, לאחר שהוברר ונבדק פעמים כה רבות, ולאשר את הסכומים.

י. בדר:

אינני מוכן לקבל כל אחריות בעניין זה. זהו תפקידה של הנשיאות לספל במזנון, ולא תפקידנו. בוסף על כך: לא יתכן שמוסד סלכתי כמו הנפת, יבסס את היחסים שלו עם מחזיק המזנון לא על סך חוזה, אלא על סך הסכום. ועוד: לא יתכן שהכנסת תהיה שותפת להפסדים, אולם לא לרווחים.

אין זו סמכותנו להחליט בעניין זה, אלא סמכותה של הנשיאות. אם הנשיאות טוענת שאין לה כסף, יכולים אנו לתת לה את האיסור על הסכום - ותו לא.

היו"ר י. גורי:

חבר-הכנסת בדר אינו צודק. ישנו סתי אפטרותיות: או סמאטרים 5420 ל"י למסדה סטוייסת, או שבכלל איננו נכנסים לפרטי התקציב וטעמיהם סכום אחד גלובלי לרשות הנשיאות.

הנחלט:

ועדת הכספים קבלה לחסות לבה את הודעת נשיאות הכנסת, שכדי לסיים את חשבון עם בעלי המזנון, דרוס סכום של 5420 ל"י, לפי הפרטים והניאורדים שסמענו סיו"ר ועדת הבית, ומעמידה לרשות נשיאות הכנסת את הסכום הדרוס, סתקציב הכנסת.

(ז) פטור ממילווה חובה

היו"ר י. גורי:

קבלתי סכתב בסם הוועדה לסילווה חובה, אליו סצורף סכתב קרן עבודה. אני רואה את המוסד הזה כמוסד צמל, ויסנה החלטה כללית סמוסדות גמל גהנים ספריון לפני המועד. גם קרן עבודה צריכה להיות ססוחררות.

(ח) הדיון על הניני הארבוונה

היו"ר י. גורי:

יס לפני סכתב סאגודת נזוקי הרכוס ססלחמת הסחרור בידוטלים. (קורא את המכתב)

(המסך היסיבה - רטמה אד)

לפני-כן רטמה רט.

ועדת הכספים
25.8.53

אר.

מפוני נווה-יעקב ועטרות סמטייעים גם
בחוות-דעת של סומחים המביעים דעתם

היו"ר י. גורני:

בקטר לערך הבנינים שבטקום.

ביקרתו בטקום, ואיני יכול להבין לפי איזה
חישוב קבע האוצר הערכה של 350 ל"י לחדר.
אני סבור כי על ועדת הכספים לאשר את ההחלטה בדבר סכום של 650 ל"י
החדר.

ס. קלמר:

א. הרצפלד:

אני מבקש כי נסיים קודם כל ענין אחד.
לפני שנתיים קיבלנו החלטה, שיש לתת זכות
בכורה לאנטי נווה-יעקב בנוגע לשיכון בירוסלים. ההחלטה גם אמרה שיש
לתת להם בבית-מזמיל טח ארטה של דונם וחצי בטביל מסק עזר. הם מבקשים
כי נקיים את הבטחתנו. אני מציע כי נפנה למחלקת הטיכון שבמשרד העבודה,
ונסליץ כי יותן לאנטי נווה-יעקב זכות בכורה בזכויות לשיכון העממי
בירוסלים.

ברור כי אנטי נווה-יעקב זכאים לזכות
עדיפות בטיכון העממי, ויש לקבל החלטה

היו"ר י. גורני:

בנדון.

אשר להערכת סווי הבנינים, גם אני סבור
שה לא צורך ולא נכון להעריך חדר ב- 350 ל"י.

ה ו ח ל ט : יו"ר הוועדה יפנה למשרד העבודה בנדון
מתן זכות בכורה לאנטי נווה-יעקב בטיכון
העממי בירוסלים.

א. הרצפלד:

רצוני לעורר שתי שאלות. בתחילה הוחלט
שאני אקבל סכום גלובלי כדי לחלקו בין
המסקים ביזוקי-מלחמת הסחרור. עד היום חייב משרד הארנונה סכום של
90,000 ל"י כדי להסלים את הסכום הגלובלי, וכמובן שמכר סובלים המסקים
שנפגעו.

השאלה השניה היא בעיית מסקי תקציב, אשר
צריכים לקבל פיצויים עבור פגיעות של ססתננים. משרד הארנונה לא עומד
בהתחייבויותיו, ואני מציע כי הוועדה תחליט להוציא את מסקי התקציב
מסמכותו של משרד הארנונה, ואני אדאג להבטיח אותם בסוכנות.

א. ציזלינג:

אני מציע כי תיבחר ועדת מטנה של ועדת
הכספים, אשר עד תום הפגרא, תבדוק את דרכי
הנהלת הארנונה, ואת הדרכים להגנת זכויות הנפגעים. הוועדה תציע את
הצעותיה או בצורת תיקונים בחוק, או בצורת שינויים אדמיניסטרטיביים.

היו"ר י. גורני:

אני מסכים להצעתו של חבר-הכנסת ציזלינג
בסייג אחד, כי חברי הוועדה יהיו הטוענים,
וכי לא יוזמנו אנשים מהחוץ.

א. הרצפלד:

אני מציע את הרכב ועדת המטנה הקודמת,
היות וחבריה מתמצאים בחומר.

ה ו ח ל ט : לבחור ועדת מטנה לבירור שאלות הארנונה,
בהרכב של ועדת המטנה הקודמת.

א.ד.

רצוני להסביר לגב' פאוסט את הבעיות שנתעוררו
בוועדה, ואת האלות סרוצים להציג לנציג מטרד

היו"ר י. גורי:

הארנונה.

ועדת הכספים קיבלה החלטה, שהערכת החדרים
של בניינים שנפגעו תהיה בגבולות של 350 - 650 ל"י החדר. מטום מה העריך
מטרד הארנונה את הבתים של אנשי נווה-יעקב בסכום של 350 ל"י, בו בזמן
סביסונים אחרים - שבניניהם בופלים מבחינת האיכות מבנייני נווה-יעקב -
הוערכו החדרים בסכומים יותר גבוהים. אנשי נווה-יעקב כתבו לנו סכתב
על כך, והם ססתייעים גם בחוות-דעת של סומחים. רצינו לקבל ביאור מדוע
מציע מטרד הארנונה להעריך את החדרים רק בסכום של 350 ל"י.

גב' פאוסט:

זה לא ענין הסייך לד"ר לנדאו, הערכה נעשתה
על סמך חוות-דעת של סמאים. בכל-אופן לא חקרת
בדבר, ואני סוכנה לברר זאת.

היו"ר י. גורי:

אני מציע כי הענין ייסגר לוועדת הסנה.

ה ו ח ל ט: להעביר את ענין הערכת החדרים בנווה-יעקב
לוועדת הסנה.

א. ציזלינג:

לפי פקודת הארנונה ניתנות הנחות לסלאי חקלאי.
מטרד הארנונה, מטום מה, אינו כולל מטוס
"סלאי חקלאי" את התבואה והגרעינים. רצוני לשאול: האם זה בהתאם לחוק?
ואם כן, הרי זו תוצאה של אי-עירנותם של חברי הוועדה, ואי הפניית
תשומת-לבם לכך על-ידי היועצים הסטפטיים. לא יעלה על דעת איש סרוצים
לתת הנחות לסלאי חקלאי, ודוקא לגרעינים לא תהיה הנחה מעין זו.

הענין הסני טאני רוצה להעלותו הוא ענין
הערכת הפרות. בזמן נאמרון מעריכים את הפרות בפחירי הטוק. יש לקחת
בחשבון שהפרות במסק החקלאי אינן עומדות לסכירה. קיבלנו בנדון תזכיר,
ואני טבקט לקחת את תכנו לתשומת-לב.

ד"ר קיטרונ:

אני סוכן להגיד טאני טתפלא על כי חבר-הכנסת
ציזלינג חשב שכאן יש אטטה של היועצים הסטפטיים,
סלא העירו את תשומת-לב חברי הוועדה. חוק הארנונה היה החוק שהיה בוועדת
הכספים יותר זטן סיתר החוקים - יותר טטנה, ואיני טאמין סלא ידעו
על כך. הדבר הונהר בצורה ברורה. הגדרת המוטג "סלאי חקלאי" בחוק

אומרת בטפה טאינה טטטטעת לסתי פנים, טוועדת הכספים הסכימה להגדיר
"סלאי חקלאי" כאופן סיוחד לא רק סבלי לכלול בו יבול, אלא החליטה
כי את היבול יש להכליל במוטג של "סלאי סחורות", להבדיל ס"סלאי חקלאי".

ס. לון:

עד כטה טידוע לי קייטות כאן טתי בעיות:
(1) בעיית הבקר, שהחוק לא הכניס אותו במוטג
"סלאי חקלאי" (ד"ר קיטרונ: הוא הכניס אותו בפירוס ב"סלאי סחורות").
הטאלה היא, אם הדבר הגיוני או לא, והחקלאים דורשים כאן את תיקון
החוק (2) בעיית היבול - דבר זה אינו טוב. קודם כל צריך להגדיר
מה זה יבול. בדרך-כלל סקובל כי יבול הוא מה טאתה סקבל טהאדטה, גרעינים
טאתה קוצר, ענבים טאתה בוצר. החוק הזה אומר שני דברים סותרים:
טצד אחד, ססלאי סחורות פירוטו יבול, וטצד סני - כי סלאי חקלאי פירוטו
סלאי סחורות של מספוא וגרעינים. היות ופה מדובר בעיקר על גרעינים,
הרי לגביהם הגדיר החוק בספורט, גרעינים נכללים במוטג "סלאי חקלאי".
עד כטה טידוע לי ספרט מטרד הארנונה את המוטג יבול כטטהו טנטצא באדטה,
היינו: חקלאי טיצא וזרע אדטתו, יש להגדיר טדהו כיבול. אני מתור
חקלאי, טרם טטעתי הגדרה כזו ליבול, יבול פירוטו התוצאה של הזריעה
או הבצירה.

א.ד.

ועדת הכספים
25.8.53

גב' פאוסט:

אשר ליבול, אני יכולה לומר כי צד אנו
בוהגים. אנו מבינים בטוהב של יבול את
אשר צומח, ולא את התוצאה שלאחר הקציר, ולכן הוכנס היבול בטוהב של
"מלאי סחורות". לא היתה בנדון כל טעות, ואנו בוהגים בהתאם לחוק.

בעלי חיים - הערכת המחיר: בטעיף הסדר
על "מלאי סחורות" נאמר כי הסווי לצורך חוק זה יהיה הסכום שיש לצפות
לו מהמכירה. רצוני לומר כי נתקלנו בקשיים בקשר לקביעת מחירם של
בעלי חיים, וגם נבחרה ועדה לסם כך שהיתה מורכבת מנאי-כח המרכז
החקלאי והמסרד, ואשר הגיעה למסקנות מסוימות. אחר כך הובעה סברה
שהערכה אינה מתאימה למציאות, ולכן נפגשנו עם נציגי מסרד החקלאות
והם נתנו לנו הצעה חדשה להערכה. המחירים הנהוגים כיום הם בהתאם
להצעת מסרד החקלאות, ואנו בוהגים בהתאם לטבלה שנתן לנו מסרד החקלאות.

היו"ר י. גורי:

אני מציע כי גם שאלה זו נעביר לבירור
לוועדת המסנה.

ה ו ח ל ט : כי ועדת המסנה לעניני הארנונה תטפל גם
בבעיית הערכת מחירי בעלי-חיים.

גב' פאוסט:

רצוני להביא לידיעתכם את תוכן המכתב
שבטלה על-ידי מסרד הארנונה לסוכנות
היהודית, סטנו אפשר ללמוד על הפיצויים שסולמו למסקי התקציב:

בהתאם לרשימותיכם על פיצויים למסקי
התקציב שהגשמתם לארנונה ירושלים והמסתכמות בסך של 101,041.838 ל"י
ניתנה הוראה לחשב הכללי לזכות אותכם בסך של 23.994,724 ל"י.
המהורה יתרת מסלום הפיצויים לאחר ניכויי חובכם על-חשבון מסלומי
הארנונה הטגיעים ממסקי התקציב וספרעות שקיבלתם על-חשבון
הפיצויים לפי החישוב כדלהלן:

סך הפיצויים לפי רשימותיכם
פחות ספרעה שקיבלתם טאתנו
101,041.838 ל"י
45,000.000
56,041.838 ל"י יתרה לזכותכם

דמי הארנונה שהנכם
חייבים עבור מסקי התקציב
לסנת 51/52 - 52/53 לפי ההסדר
ביניכם לבין סנהל הארנונה

267,029.310

נתקבלו מכם בטוהבנים
העברות ע"י החשב הכללי
33,000.-
173,000.-

סכומים שסולמו ע"י
התקציב במיסרין לארנונה
יתרה לחובתכם

234,982.196
32,047.114

28,982.196

32,047.114 ל"י

23,994.724 ל"י

הועבר לזכות חשבונכם
אצל החשב הכללי

היו"ר י. גורי:

לא זו הרשימה הטענינת אותנו. השאלה היא
אחרת. כתבנו מכתב לטר האוצר, בעקבות
דיונים שהתנהלו בוועדת הכספים בקשר לאי-תשלום פיצויים למסקי
תקציב, אף על פי שהם טובלים ביותר ממכת ההסתננות. סנהל הארנונה
טען אז, שהוא אינו יכול לסלם פיצויים כטאין כסף.

א.ד.

ועדת הכספים
25.8.53

היו"ר י. גוריי:

סהפכתב ססתבר כי טנהל הארנונה סנהל חטבון עם הסוכנות על הטנים 1951/52 ו- 1952/53, אבל ענין זה אינו צריך לעכב את תטלום הפיצויים. אם החטבונות סת' לטנים - סדוע סעכבים את התטלוטיים לטסקים טניזוקו ונפגעו ביותר? ועדת הכספים אינה יכולה להסתפק בטכתב זה, והטאלה עומדת בעינה: סדוע הטסקים צריכים לחכות לתטלום הפיצויים עד סיחייטבו החטבונות בין הנהלת הסוכנות לבין החטב הכללי עד הפרוטה האחרונה?

גב' פאוסט:

לא אנו טטפלים בטסקים אלה אלא הסוכנות, והיא אחראית לכך.

היו"ר י. גוריי:

על כך לא ידעתי. אם כך - יש להעביר את הטענה לסוכנות.

א. הרצפלד:

אני מציע כי גם בעיה זו תועבר לטיפולה של ועדת הטענה.

י. ברר:

טעורכי-דין קליבנוב ואטינגר קיבלתי תלויה בנדון הערכת בניני התעסיה לפי חוק טילווה חובה. אנטי התעסיה לא הכניסו בזמן את ההצהרות לפי חוק טילווה חובה, כיוון שלא יצאו התקנות בנוגע לטווי הבנינים. הם טוענים שעתה, כאשר הם סכניטים את ההצהרות, סטרב סנהל הטילווה לקבל טהם הודעה טהם בוחרים בכופר, כיוון טפג הטוער. אני טבקט לקבל הטבר בנדון.

גב' פאוסט:

אתם ודאי יודעים שלא קיים חוק כופר, אלא חוק טילווה. בחוק ניתנת הזכות - לפי סעיף 42 - לאותם האנשים סיגיטור את הצהרותיהם תוך חודש טטום היכנס החוק לתקפו, לבחור בכופר. טי שלא נהג בהתאם לכך, לא יכול להצנות סזכות זו, ולא תשוב טאיזו סיבה.

כדי להטביר לכם כי בטקרה זה לא נעטה קיפוח גדול לתעטינים, רצוני להזכיר כי בחוק יטנו סעיף האוסר, כי בכל אותם הטקרים בהם אי-אפטר לקבוע את ההערכה בהתאם לחוק, יש להעריך את הנכס לפי פוליסת הביטוח או לפי הערכתו של בעל הנכס. היו אנשים, וביחוד בעלי סגרטים, טציינו בהצהרתם - אטר הוגטה תוך הטוער טנקבע בחוק - כי הם יבחרו בכופר או טילווה לאחר טידעו טה תהיה הערכת סגרטם.

בהתאם לטעיף 49, יכול סנהל הטילווה להאריך את הטוער, הוא זכאי לעטות זאת, אבל הוא גם יכול שלא להטתט בזכותו. אם נלך לפי דרך זו, לא יטצא אדם שלא ירצה לסנות את הצהרתו, בגלל סיבה זו או אחרת.

א. טטופ:

יטנם אנשים וטוסדות אטר חטבו כי יש להם זכות לפנות לוועדת הכספים טתטחר אותם טחוק טילווה - האם גם להם לא תינתן הזכות לבחור בכופר או טילווה?

גב' פאוסט:

גורטים אלה היו חייבים להגיט הצהרות ולציין בהן את הבחירה, כיוון טהם לא היו יכולים להיות בטוחים טיקבלו את הטחרור.

אד.

ד"ר סיטרונ:

אנו עוסדים כאן בפני בעיה פשוטה של פירוס חוקים. כלל גדול הוא שעד כמה שאפשר יש לפרט חוק באופן שהכוונה שהחוקק רצה לבטא בחוק תבוא על סיפוקה. כאן יש דבר אחד ברור: המחוקק רצה לתת לכל אדם שהוא חייב במילווה את האפשרות לבחור בכופר; זו היא הכוונה. עתה נשאלת השאלה: האם אין כל אפשרות לתת לאנשים את הבחירה הזו אם הם לא הצהירו בזמן? אני אוטר שישי, אמנם נאמר שהוא צריך להצהיר תוך חודש, וגם נאמר כי בזמן שתן ההצהרה עליו להודיע על החלטתו לבחור בכופר, אבל ישנו סעיף 49 האומר, כי מנהל הארנונה רשאי להאריך את הזמן. יש כלל גדול, ויש הרבה מקרים, שאת המלה "רשאי" יש לפרש כ"חייב". כיצד יוכל האדם להגיד שהוא בוחר בכופר כל עוד הוא אינו יודע כמה הוא חייב? בטקרה זה התקנות לא יצאו בזמן והוא לא ידע כמה עליו לשלם.

לא יתכן שהאדמיניסטרציה תפרט חוק בצורה שלא תינתן האפשרות לאנשים שמגיע להם לבחור בידעין, ולחייב אותם לבחור בלא ידעין.

היו"ר י. גורי:

שאלתו של מר סטופ היתה במקומה. אני מקבל בהחלט את דעת היועץ הטכני בדורון. עוד לפני שאמר את דבריו חשבתי כי לא יתכן שינהגו כך עם האזרחים. אני סבור לכן שהם לא הפסידו את זכות הבחירה החפשית; לאחר שידעו מה להצהיר - יחליטו כמה לבחור.

גב' פאוסט:

מבחינת הצדק, יתכן והם צודקים. עמדת ד"ר לנדאו שהוא רשאי להאריך את הטועד ולא חייב, והוא לא רצה להסתמס בזכותו מפני החשש להקטנת ההכנסות.

היו"ר י. גורי:

עלינו להעביר את פרטי הבירור לתסודת-לב שר האוצר, ורק אחר-כך נוכל להגיע לסיכום. אני מציע כי נטיל על ועדת מטנה, באותו הרכב של ועדת המטנה לעניני הארנונה, לסכם ענין זה.

נתעוררה גם שאלת תשלום החוב של 100,000 ל"י למטקים ניזוקי מלחמת השחרור, וגם על זאת רצוני לקבל תשובה.

גב' פאוסט:

אני אברר זאת.

היו"ר י. גורי:

אני מציע להעביר גם ענין זה לוועדת המטנה. את ועדת המטנה נכנס עם שובו של ד"ר לנדאו מחוץ-לארץ.

היטיבה בעולה.